

Examen VWO

2021

tijdvak 1
dinsdag 1 juni
13.30 - 16.00 uur

Spaans

Bij dit examen horen een bijlage en een antwoordblad.

Beantwoord alle vragen op het antwoordblad.

Dit examen bestaat uit 40 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 50 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Geef niet meer antwoorden (zinnen, redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld één zin wordt gevraagd en je antwoordt met meer dan één zin, dan wordt alleen de eerste zin in de beoordeling meegeteld.

Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Als je in het Spaans antwoordt, levert dat 0 punten op.

Tekst 1

- 1p 1 ¿Para qué escribe Álvaro esta carta?
para
A animar a chicos como él a ir más a los centros de menores
B denunciar los programas de ayuda para chicos como él
C pedir disculpas por la mala conducta de chicos como él
D rogar al público no tener prejuicios contra chicos como él

Tekst 2

- 1p 2 ¿Para qué sirve el párrafo 1?
para
A aclarar el concepto del fuerte deseo por obtener productos nuevos
B definir el método de lanzamiento de nuevos productos de Apple
C describir la reacción general ante la abundancia de productos lujosos
D precisar una situación extraordinaria ocurrida en una tienda de Apple
- 1p 3 ¿Por qué el autor habla del “trastorno de compra compulsiva” (línea 15) en el párrafo 2?
porque quiere
A explicar por qué la gente confunde el trastorno de compra compulsiva con la ‘neofilia’
B relativizar la gravedad de sufrir de ‘neofilia’ en comparación con sufrir de un trastorno de compra compulsiva
C subrayar que sufrir de ‘neofilia’ sucede más que sufrir de un trastorno de compra compulsiva
- 1p 4 ¿Qué palabra falta en la línea 21?
A fácil
B malo
C nuevo
D ordinario

- 1p 5 Welk kenmerk van ‘neofilia’ of ‘neófilos’ wordt genoemd in alinea 3?
- 1 ‘Neofilia’ werd voor het eerst gesigneerd bij technologische producten.
 - 2 ‘Neofilia’ komt vooralsnog weinig voor in de wereld van de mode en de gastronomie.
 - 3 ‘Neófilos’ reizen zelfs naar een ander land als het gewenste product daar eerder te koop is.
 - 4 ‘Neófilos’ zijn nooit tevreden over hun aankoop, ze gaan die meteen weer ruilen.

Noteer het **nummer** van het kenmerk dat genoemd wordt op het antwoordblad.

- 1p 6 ¿Qué se describe en el último párrafo?
- A motivos por los que se puede explicar el comportamiento de los neófilos
 - B prejuicios a los que los neófilos se enfrentan en el mundo de consumo
 - C soluciones para poder acabar con el consumo excesivo de los neófilos

Tekst 3

Lee el párrafo 1.

- 1p 7 ¿En qué sentido Bill Gates “predica con el ejemplo” (línea 3)? en el sentido de que
- A a Gates le da igual que la prensa cuestione sus buenas intenciones
 - B a Gates no le molesta hablar en público sobre sus finanzas
 - C Gates ha mostrado ser el empresario más accesible de su época
 - D Gates se ha atrevido a ceder parte de su riqueza a fines benéficos

Lees alinea 2.

- 1p 8 Welke opvatting delen George Lucas, Mark Zuckerberg en Pierre Omidyar, die meedoen aan de *The Giving Pledge*, de door Bill Gates geïnitieerde campagne?

Lee el párrafo 3.

- 1p 9 ¿Qué palabra falta en la línea 15?
- A caritativos
 - B egoístas
 - C idealistas
 - D infundados

- 1p 10 Según el texto, ¿qué tienen en común la generosidad, devorar un rico pastel y practicar el sexo?
Son todos ejemplos de
- A acciones dirigidas a fomentar el bienestar.
 - B actividades que provocan una alegría intensa.
 - C impulsos espontáneos que proceden de la mente.
 - D necesidades primarias que tienen los seres humanos.

Lees de alinea's 4 en 5.

- 2p 11 Geef van elk van de volgende beweringen aan of deze wel of niet overeenkomt met de inhoud van deze alinea's.
- 1 Uit een onderzoek in Californië blijkt dat vrijwilligerswerk doen voor meerdere organisaties ertoe kan leiden dat je langer leeft.
 - 2 Uit een onderzoek van het Max Planck Instituut blijkt dat als grootouders op hun kleinkinderen passen, ze langer leven.
 - 3 Uit een onderzoek van de Yale-universiteit blijkt dat menselijke en fysieke warmte met elkaar te maken hebben.

Noteer 'wel' of 'niet' achter de nummers op het antwoordblad.

Lee el párrafo 6.

- 1p 12 ¿Qué se puede deducir de este párrafo?
- A Bastantes personas fingían ser más generosas de lo que en realidad son.
 - B Ciertos rasgos cerebrales muestran la medida en la que los individuos saben empatizar con otros.
 - C La actividad cerebral aumenta en presencia de personas con buenas intenciones.
 - D Los individuos generosos tienen también una inteligencia superior a los demás.

Tekst 4

- 1p 13 ¿Qué se sabe del primer párrafo?
- A Algunos científicos han descubierto nuevas pruebas sobre la presencia de los incas en la Isla del Sol.
 - B Hasta hace poco no se sabía que antes de los incas hubo otro pueblo que realizaba prácticas religiosas en la zona de la Isla del Sol.
 - C Un estudio ha demostrado que el territorio de los incas era aún más extenso de lo supuesto anteriormente.
 - D Un estudio sostiene que los incas realizaban los mismos rituales para adorar a sus dioses que sus precursores.

- Lee el párrafo 2.
- 1p 14 ¿Con qué palabra(s) podría haber empezado José Capriles su frase "Nuestra ... religiosas" (líneas 14-17)?
- A A causa de esto,
 - B Además,
 - C Por consiguiente,
 - D Sin embargo,

- Lee el párrafo 3.
- 1p 15 ¿Qué subtítulo sirve para este párrafo?
- A La existencia de múltiples religiones
 - B Nuevos lugares de interés religioso
 - C Pruebas concretas de los Tiahuanaco
 - D Restos mortales de humanos ofrendados

Experts nemen aan dat de religieuze offers die zijn gevonden ooit met opzet te water zijn gelaten.

1p 16 Citeer de eerste drie woorden van de zin waarin wordt uitgelegd waarom experts dit aannemen.

- Lees de alinea's 4 en 5.
- 2p 17 Geef van elk van de volgende beweringen aan of deze wel of niet overeenkomt met de inhoud van deze alinea's.
- 1 Isla del Sol was qua ligging een eigenaardige plek voor de religieuze rituelen van de Tiahuanaco.
 - 2 Godsdienst en religieuze gebruiken zijn van invloed geweest op het ontstaan van de archaïsche staten in het gebied rond Isla del Sol.
 - 3 In de archaïsche staten ontbrak het de politieke groeperingen die ontstonden aan organisatie en discipline.
 - 4 De opkomst van de Tiahuanaco-staat zou mede te danken zijn aan een georganiseerde vorm van religie.
- Noteer 'wel' of 'niet' achter de nummers op het antwoordblad.

Tekst 5

- In de tekst zijn de kopjes weggehaald. Ze staan hieronder.
- 3p 18 Zet ze op de juiste plaats terug door achter de nummers 1 tot en met 5 op het antwoordblad de juiste letter te schrijven.
Let op: er blijft één kopje over!
- a Acude a eventos.
 - b Crea tu propia imagen de marca.
 - c Planifícate.
 - d Rodéate de un buen equipo.
 - e Sé tú mismo.
 - f Ten constancia.

Tekst 6

Lees de inleiding en alinea 1.

- 2p 19 Geef van elk van de volgende beweringen aan of deze wel of niet overeenkomt met de inhoud van de inleiding en alinea 1.
- 1 Vertalers worden vertegenwoordigd op de boekenbeurs in Madrid.
 - 2 Het merendeel van de Spaanse literatuur wordt naar andere talen vertaald.
 - 3 Schrijvers mogen de vertaler van hun werk zelf kiezen.
- Noteer ‘wel’ of ‘niet’ achter de nummers op het antwoordblad.

- 1p 20 ¿Qué explica Reyes Bermejo Mozo en el párrafo 2?

Explica por qué los traductores

- A establecen una relación de confianza con un autor.
- B están en un segundo plano.
- C merecen más aprecio por su trabajo.
- D se preocupan por el desinterés del público por su trabajo.

Lee el párrafo 3.

- 1p 21 ¿Qué es “importantísimo” (línea 21) según Bermejo Mozo?

Es “importantísimo” que

- A la gente se dé cuenta de que detrás de muchos tipos de textos hay un traductor.
- B los escritores valoren la traducción de un texto literario al mismo nivel que un texto publicitario.
- C los textos informativos sean traducidos adecuadamente al igual que los textos literarios.
- D los traductores hagan su trabajo bien, teniendo en cuenta los aspectos culturales.

- 1p 22 ¿Qué afirma Sergio España en el párrafo 4?

- A que hay traductores independientes que quieren unirse para poder enfrentarse a las principales editoriales
- B que hay traductores independientes que se preocupan por el poder de las principales editoriales
- C que las principales editoriales prefieren trabajar con traductores independientes
- D que las principales editoriales quieren ejercer más poder sobre los traductores

Lees alinea 5.

Frankrijk subsidieert het vertalen van werken van Franse schrijvers.

- 1p 23 Citeer de eerste drie woorden van de zin waarin Sergio uitlegt waarom Frankrijk dit doet.

Tekst 7

Lee el párrafo 1.

- 1p 24 ¿Qué se puede deducir de este párrafo?
Los alcaldes de las poblaciones afectadas
A solo se interesan por la reparación de los daños causados al litoral.
B tienen dinero suficiente para reparar los daños causados al litoral.
C van a colaborar en la reparación de los daños causados al litoral.
D ya saben cómo reparar los daños causados al litoral.

Lee el párrafo 2.

- 1p 25 ¿Para qué sirve este párrafo?
A aplaudir lo dicho en las líneas 8-10 (“Sin ... catalana.”)
B cuestionar lo dicho en las líneas 8-10 (“Sin ... catalana.”)
C detallar lo dicho en las líneas 8-10 (“Sin ... catalana.”)
D relativizar lo dicho en las líneas 8-10 (“Sin ... catalana.”)

- 1p 26 ¿Qué sentimiento se desprende del párrafo 2?

- A confusión
B melancolía
C preocupación
D vergüenza

Lee el párrafo 3.

- 1p 27 ¿Qué palabras faltan en la línea 23?
A A pesar de eso
B Al contrario
C Por lo tanto
D Por suerte
- 1p 28 ¿Qué sugiere el escritor que hagan las administraciones?
que
A aparte de reparar los daños piensen en desplazar parte de la infraestructura actual
B comiencen lo más rápido posible a cortar parte de la infraestructura actual
C mejoren parte de la infraestructura actual para facilitar el flujo de turistas

Lees alinea 4.

- 2p 29 Geef van elk van de volgende beweringen aan of deze wel of niet overeenkomt met de inhoud van deze alinea.
- 1 De laatste tijd worden treinpassagiers nat vanwege golven die de coupés binnenkomen.
 - 2 De fundering van de spoorrails raakt aangetast door het oprukkende zeewater.
 - 3 Er wordt al volop gekeken naar manieren om problemen op het spoor als gevolg van de klimaatverandering aan te pakken.
- Noteer ‘wel’ of ‘niet’ achter de nummers op het antwoordblad.

- 1p 30 ¿Con qué fin está escrito este blog?
El escritor del blog quiere lograr que
- A antes del verano se reparen las carreteras de las costas catalanas.
B el gobierno catalán informe mejor sobre los peligros del cambio climático.
C los catalanes se esfuerzen más por la protección del medio ambiente.
D se busquen soluciones duraderas para los problemas en las costas catalanas.

Tekst 8

Lee el párrafo 1.

- 1p 31 ¿Cuál es la idea principal del primer párrafo?
- A Para poder elegir hay que conocer la oferta.
B Siempre hay lugar para la creatividad.
C Un idioma común mejora la comunicación.

Lee el párrafo 2.

- 1p 32 ¿Qué palabra(s) falta(n) en la línea 13?
- A hasta
B pero
C tal vez
D tampoco

Lees alinea 3.

- 1p 33 Wat is er anders dan anders aan de aanpak van ARANSBUR bij de integratie tussen dove en horende kinderen?

Lees de alinea's 4 en 5.

- 2p **34** Geef van elk van de volgende beweringen aan of deze wel of niet overeenkomt met de inhoud van deze alinea's.
- 1 Het project ExpresionArte is bedoeld voor wat oudere kinderen.
 - 2 De aangeboden activiteiten bij het project ExpresionArte worden vooraf afgestemd met een logopedist.
 - 3 Horende kinderen mogen alleen deelnemen aan het project ExpresionArte als ze ook gebarentaal beheersen.
 - 4 Het project ExpresionArte blijkt ook voor de docenten heel leerzaam te zijn.

Noteer 'wel' of 'niet' achter de nummers op het antwoordblad.

Lee el párrafo 6.

- 1p **35** ¿En qué aspecto influye positivamente el programa?
Influye positivamente en
- A la confianza de los niños en sí mismos.
B la disciplina de los niños.
C la movilidad de los niños.
- 1p **36** ¿De qué beneficio del programa habla Marisol en el último párrafo?
de que
- A la capacidad de adaptación de los niños sordos se mejorará mucho
B los niños sordos comprenderán que la cultura les pertenece también
C se generará una mayor oferta cultural para familias con niños sordos

Tekst 9

Lees de alinea's 1 tot en met 4.

- 4p 37 Geef van elk van de volgende beweringen aan of deze wel of niet overeenkomt met de inhoud van deze alinea's.
- 1 Vladdo kreeg op school Duitse les van docenten uit Duitsland.
 - 2 Ondanks de innovatieve aanpak van Vladdo's docenten vielen de lessen Duits hem zwaar.
 - 3 In 2008 besloot Vladdo een bezoek te brengen aan het dorpje Cadolzburg, dat in zijn lesboek beschreven werd.
 - 4 Cadolzburg lag zo afgelegen dat het niet met het openbaar vervoer te bereiken was.
 - 5 Cadolzburg deed Vladdo denken aan een dorpje dat hij ooit eens tijdens zijn jeugd bezocht had.
 - 6 Elk jaar komen er mensen naar Cadolzburg om dezelfde redenen als Vladdo.
 - 7 In Cadolzburg kun je een rondleiding boeken die gebaseerd is op het lesboek Duits uit Vladdo's schooltijd.
 - 8 Vladdo komt erachter dat de personages uit zijn lesboek Duits gebaseerd zijn op bestaande mensen.

Noteer 'wel' of 'niet' achter de nummers op het antwoordblad.

Lee los párrafos 5 y 6.

- 1p 38 ¿A qué se refiere Vladdo con "lo mejor ocurrió en el ayuntamiento" (línea 35)?
Se refiere
- A a los dulces recuerdos que le vinieron a Vladdo en el ayuntamiento.
B al encuentro con un familiar de uno de los personajes del libro de texto.
C al hecho de que Vladdo pudo practicar el idioma con un alemán del pueblo.
D al momento en el que se dio cuenta de que alguien le reconoció.

- 1p 39 ¿Qué palabra(s) falta(n) en la línea 52?
- A a pesar de
B aparte de
C ni siquiera
D salvo

Lees bij de volgende opgave eerst de vraag voordat je de bijbehorende tekst raadpleegt.

Tekst 10

Je overweegt om een jaar in het buitenland te gaan studeren.

- 1p **40** Wordt in de tekst aangegeven dat de keuze van de plek waar je naartoe gaat een positieve invloed kan hebben op het vinden van een baan in de toekomst?
Zo ja, noteer het nummer van het kopje waaronder dit vermeld wordt op het antwoordblad.
Zo nee, noteer ‘nee’.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.